

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM
POGOVORA PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE
NA RADIU KRANJ
18. september 2007

NOVINARKA: Vlada je nekoliko drugače sicer, kot je bilo predvideno, začela drugi delovni obisk na Gorenjskem. Jutri se bo sešla na delovnem posvetu. Na plenarnem zasedanju pa se bo srečala z župani, gospodarstveniki, poslanci in državnimi svetniki iz regije. Predsednik vlade, ministri ter državni sekretarji bodo imeli ob tem tudi številna ločena srečanja. No, nekatera se bodo zvrstila že to popoldne, v kolikor nanje ne bo vplivalo vreme. Pred slabima dvema urama je bil denimo predviden obisk predsednika vlade Janeza Janše skupaj z ministri za gospodarstvo, obrambo ter za okolje in prostor v podjetju Domel Železniki. Narava pa je prav v Sevški dolini dodobra pokazala svoje zobe. Poročali smo o poplavljeni cesti, cesta je navsezadnje tudi zaprta, voda je odnašala avtomobila, pa vendarle se je predsedniku vlade uspelo prebiti, če lahko tako rečemo, do Železnikov in zdaj prispeti v naš studio. Lepo pozdravljeni in dobrodošli na Radiu Kranj.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala za vabilo in lep pozdrav.

NOVINARKA: Kako je v Železnikih, kakšne so razmere?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hude. Jaz sem v svojem življenju videl kar nekaj poplav oziroma prizadetih krajev po različnih ujmah, in to, kar sem videl v Železnikih, lahko primerjam s tem, kar smo videli v Zgornji Savinjski dolini leta 1990, ob tistih hudih poplavah. Morda je na nekaterih mestih celo hujše.

NOVINARKA: Kako vam je torej uspelo priti do tja?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Šli smo iz gorenjske strani čez Besnico in Dražgoše, kjer je cesta tudi prizadeta, vendar s terenskimi avtomobili je nekako šlo.

NOVINARKA: V Železnikih naj bi, kot že rečeno, obiskali podjetje Domel, tam odprli proizvodno halo. Do tega dogodka žal ni prišlo, čeprav ste se ga, kolikor vem, veselili?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: To je res. Tehnologija vodika, gorivne celice, to je recimo temu energetska veja bodočnosti, Slovenija temu daje velik poudarek. V resolucijah nacionalnih razvojnih projektih imamo poseben projekt, ki naj bi oziroma ki bo v bodoče združil moči. Najprej na področju raziskav in pa tudi na področju aplikacij, se pravi uporabe tehnologije vodika. To je obnovljiv vir energije brez emisij in Domel Železnik je vodilna firma na tem področju, motor tehnološke platforme, ki poganja sodelovanje vseh, ki se s tehnologijo vodika v Sloveniji ukvarjajo. Imajo načrte, ki lepo spadajo v ta naš okvir projekta, okvir resolucije o nacionalnih razvojnih projektih, z zamisljivo o ustanovitvi nacionalnega inštituta za tehnologijo vodika, skratka, gre za nek center idej, ki zasluži spodbudo. Tudi zaradi tega smo danes želeli tam spodbudo dati, žal je seveda narava stopila vmes, pokazala zobe in zdaj bo najprej potrebno vse skupaj sanirati in potem bomo nadaljevali od tu, kjer bi morali danes začeti.

NOVINARKA: Ste se danes srečali z direktorico podjetja, govora je bilo bržkone predvsem o škodi, ki je nastala ob poplavih?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Žal, smo stali na cesti, opazovali deročo vodo, ki je tekla na tovarniško dvorišče in trud tistih, ki so se trudili, da bi bila škoda čim manjša, vendar pa moram reči, da tako direktorica kot nekateri drugi vodilni podjetja niso izgubili glave. Poleg tega, da so seveda mislili na to, kako v teh težkih urah zmanjšati škodo in odpraviti posledice te ujme, so vseeno zmogli koncentracijo in smo nekaj rekli tudi o bodočnosti. To, kar je bilo danes v programu, bomo nadoknadili ob prvi priložnosti. Podjetju in vsem krajem, ki so bili prizadeti v okvirih, možnih okvirih, bomo pomagali. Potem pa dali dodatno spodbudo tem tehnološkim projektom.

NOVINARKA: Katere ukrepe boste pravzaprav predlagali za današnjo ujmo na območju Sevške doline, Železnikov?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Žal ujma še ni končana, še poteka, kar pomeni, da ponekod škoda se nastaja. Na srečo so vremenski obeti za ponoči in jutri boljši in jutri, ko se bo začela ocena škode, bo tudi jasno razvidno, kateri ukrepi so potrebni. Vlada bo na jutrišnjem sestanku - vedno ko pridemo na obisk v regijo, najprej ocenimo to, kar je bilo doseženo v zadnjih dveh letih od prejšnjega obiska in ocenimo eventuelne nove razvojne priložnosti - nekoliko prilagodila dnevni red, ki bo drugačen. Prva točka bo seznanitev s temi razmerami, poskus prve ocene škode, poslušali bomo predstojnike pristojnih resorjev in po tej oceni bomo seveda tudi sprejeli ukrepe, ki jih lahko. Prvič za čimprejšnjo odpravo posledic, drugič pa za nadomestitev škode v okviru možnosti, ki obstajajo.

NOVINARKA: Program obiska vlade na Gorenjskem torej zaenkrat ostaja nespremenjen, mogoče kateri od ministrov še naknadno obiše to območje.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Zagotovo bosta kolega, ki pokrivata okolje in prostor in civilno zaščito, obisk oziroma koledar, dogodke jutrišnjega dne prilagodila, ker je potrebna odprava posledic ujme oziroma nesreče prioriteta. Večina ostalih ministrov pa bo skušala izvesti program kot je bil načrtovan.

NOVINARKA: Če pogledamo v vaš program, med drugim imate tudi predviden obisk podjetja Elan. O čem bo govora, mogoče tudi o dokapitalizaciji?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, predvsem o razvojnih perspektivah. Elan je ne samo nacionalna, ampak tudi evropska in svetovno znana blagovna znamka in marsikje se Slovenija prepoznava po tej znamki in pod tem imenom in bi jo bilo škoda izgubiti. Tako, da bomo govorili o tem, kaj bo treba narediti, da se bo razvijala naprej in da bo konkurenčna in da bo tudi čez najmanj deset let tako odmevna, kot je danes.

NOVINARKA: No, v zvezi z Elanom je bilo letos slišati tudi pobudo oziroma opozorilo civilne iniciative Dolina Drage. Namreč konec maja je bila širša javnost obveščena o tem, da naj bi bil Elan kriv za izpust zdravju nevarnega finega steklenega prahu. Iz podjetja so pozneje sporočili, da so sanirali izpuste steklenih vlaken, pa se zdaj ne bi spuščala v podrobnosti. Raje bi se ustavila pri sami civilni iniciativi. O njej je slišati tudi, ko gre za vprašanje letališča Lesce, namreč njegove širitve in hrupa. Civilna iniciativa, ki nasprotuje centru za ravnanje z odpadki v Tenetišah je prerasla v društvo za zaščito krajinskega parka Udin Boršt, v Podbrezjah pa je za zaščito tromeje nastal krajevnih odbor. Kar veliko število civilnih iniciativ, se vam ne zdi?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ja, s tem, da so praktično vse, ki ste jih našli, vezane na problem, probleme, ki so v pristojnostih lokalnih oblasti. Največ teh iniciativ se ukvarja s problemi, ki nastajajo zaradi nerešenega vprašanja odlaganja odpadkov. Gorenjska je ena od regij. Približno

polovica regij oziroma pokrajin v Sloveniji ima te probleme. Gorenjska je ena od njih in to je eden od zelo nazornih pokazateljev ali pa indikatorjev ali razlogov, zaradi katerih rabimo pokrajine. V kolikor bi recimo pred desetimi leti v Sloveniji dobili oziroma uvedli pokrajine, potem bi bili ti problemi povsod rešeni. Problem odlaganja smeti je tipičen problem, ki ga v večini občin ne morejo sami rešiti, ni pa to državni problem, je pač nekaj, kar je idealno rešljivo znotraj nekih pokrajinskih okvirov in nima smisla recimo v razponu sto kilometrov, ob današnjih možnostih komunikacije, delati treh ali pa štirih odlagališč odpadkov, ker je to pač bistveno dražje, drugič je to za prebivalce večje breme in tretjič je to tudi problematično iz recimo temu socioloških vidikov. Včasih, ko pride do takšnega problema, ni enostavno problem sam. Počasi, ko se strasti razplamtijo, gre iz obzorja in gre samo še za to, kdo bo zmagal, ne da bi se šlo za to, kako bo problem rešen. Tako, da večina tega razburjenja oziroma večine teh razburjenj sploh ne bi bilo, če bi Slovenija že imela dejansko vse nivoje, ki so potrebni za to, da probleme rešujemo. Tako je zdaj vrsta stvari, ki so za občine predaleč, nimajo niti inštrumentov, niti sredstev, niti realne avtoritete, da jih rešijo. Za državo pa so prav tako predaleč. Iz enega centra številnih zadev, ne samo da nima smisla urejati, ampak je to tudi drago. Nek uradnik v Ljubljani bistveno manj pozna razmere, kot pa ljudje, ki s problemom živijo. Torej manjka ta vmesna raven, zato upam, da bomo v naslednjem mandatu, začetkom leta 2009, začeli uvajati pokrajine in takrat bo to lažje. Tudi letališče Lesce ni objekt nacionalnega pomena, je zagotovo pomemben infrastrukturni ali pa športno-infrastrukturni objekt, ki presega eno ali pa dve občini oziroma ta nivo. Gre enostavno za pokrajinsko stvar ali pa za nekaj, kar je interes več občin oziroma subregije. Tako, da prva stvar, ki jo potrebujemo, je ustrezen nivo organiziranosti, ki bo omogočil, da se problemi rešujejo, ne pa da se konflikti poglobljajo.

NOVINARKA: Pa vendarle, menite, da lahko obisk vlade oziroma pristojnega ministra v teh dneh pomeni kakšen korak naprej bližje k pravi lokaciji centra za ravnanje z odpadki?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ministrstvo je tu. Ministrstvo za okolje in prostor je tukaj lahko nek rabsodnik, ko gre za presojo vplivov na okolje. Vendar pa ministrstvo ni tisto, ki lahko oziroma sme, ki ima pristojnost odločati o lokacijah. To je stvar lokalnih skupnosti, prostora. Ministrstvo tudi ni tisto, ki lahko uredi te probleme in te relacije med civilnimi iniciativami oziroma prebivalstvom in občino. Tukaj gre za instrumente, ki so na lokalnem nivoju in ki jih je pač treba uporabiti. Res pa je, kot sem dejal prej, da problem odlaganja odpadkov v marsikateri občini na okoljsko sprejemljiv način ni možno urediti. Mnogo občin je takšnih, tako gosto poseljenih, da takšnih lokacij enostavno ni. Je pa skoraj v vsaki regiji vsaj ena ali pa dve lokaciji, ki jih je možno tako urediti, da vplivi na okolje niso negativni oziroma da se ti omejijo, in da to tudi neposredno ne moti prebivalstva.

NOVINARKA: Upam, da vas ne moti, da si zdajle privoščiva kratek glasbeni predah in potem nadaljujete s pogovorom.

NOVINARKA: Malo tu, malo tam se, lahko rečemo, zadržujete tudi s predsednikom vlade, Janezom Janšo. Vročna tema je bilo to pomlad in to poletje tudi arheološko najdišče v Mošnjah. Kakšen pomen ima po vašem mnenju in zanima me tudi ocena doseženega dogovora?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Mislim, da je bil najden dober kompromis. Bo sicer Družbo Republike Slovenije za avtoceste stal nekaj, vendar pa je, dolgoročno gledano, to tudi investicija v izboljšanje recimo temu širše turistične ponudbe Gorenjske. Kot rečeno, mislim, da je bila najdena dobra rešitev. Marsikateri tuj turist bo v prihodnjih letih to ohranjeno vilo rustico oziroma ostanke z veseljem obiskal in turistične agencije jo bodo lahko vključile v svojo ponudbo.

NOVINARKA: No, prav bi bilo verjetno, da bi tudi sami Slovenci bolj obiskovali tovrstna najdišča pa se včasih zdi, da nas bolj zanimajo grška?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: S tem, vsaj ko gre recimo za šolsko, osnovnošolsko mladino, je tega kar precej v programih in ta organiziran obisk bo. Se pa strinjam z vami, da je tega prostovoljnega

recimo turističnega ali pa prostočasnega obiska tovrstnih znamenitosti relativno malo. Je pa treba več narediti tudi na promociji, pa bo bolje.

NOVINARKA: Gorenjska avtocesta, lahko rečemo zimzelena tema. Če se ne motim, je bilo ob obisku pred slabima dvema letoma rečeno, da se bodo precejšnje možnosti za regijo odprle z dokončanjem avtocestnega omrežja. No, gradnja se počasi bliža koncu, ampak ne bo zaključena do začetka predsedovanja Slovenije Evropski uniji. Kako se boste soočili s tem, kaj to pomeni?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Nič posebnega, ker to dokončanje gorenjske avtoceste rabimo zaradi nas, ne zaradi Evropske unije. Jaz bi si želel, da bi bila že končana. Težko rečem, da je samo pomanjkanje sredstev razlog, da so bile v preteklosti pridelane zamude. Šlo je tudi za težave pri tako imenovanem umeščanju trase v prostor. V kolikor bi bila tukaj koordinacija z lokalnimi skupnostmi hitrejša, bi verjetno tudi ta avtocesta bila bistveno bližje koncu, ampak naslednje leto bo projekt zaključen, hvala bogu, in potovanje bo bistveno lažje. Mnoge razvojne priložnosti bodo bolj realne, ker bodo stvari lahko opravljene v bolj realnem času. Tudi za turistične obiske je to izjemno pomembno, da ne govorim za mirne živce v času turistične sezone, ko je pač sedanja trasa res slabo prepustna.

NOVINARKA: O gradnji avtoceste in nasploh o problematiki državnega cestnega omrežja pa tudi o železniškem in letalskem prometu je od šestnajstih dalje tekla razprava v prostorih kranjske občine, s pristojnim ministrom, novim ministrom Radovanom Žerjavom. Oba nova člana ministrske ekipe bosta obiskala Gorenjsko. Pa me zanima, kako ste zadovoljni z zamenjavo na ministrskih stolčkih?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, zelo težko je po nekaj dneh oceniti novo ministrico in ministra. Po tem, kar lahko sodimo, po njenem delu doslej, gre za dobro izbiro, vendar na teh mestih se bosta morala pač dokazati kot vsi ostali.

NOVINARKA: Pa vendarle vsaka taka zamenjava predstavlja nek ovinek na neki začrtani poti, kako to posega v delo ministrstev?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Seveda bi bilo najbolj idealno, da se že na začetku izbere idealna ekipa, ki ob tem, ko dobro dela, pridobiva tudi vedno nove izkušnje, in je na koncu še bolj idealna. Seveda pa vemo, da nikoli ne gre tako, da je treba delati kompromise, da se včasih izkaže, da nekdo tudi ne zmore v celoti ali pa, da se utruji sredi mandata. Ministrsko delo je zagotovo eno najbolj napornih nasploh in tudi med, recimo temu, slabo nagrajenih. Tukaj mislim ne samo moralno, na materialno stimulacijo oziroma plače, ki so v primerjavi z delom v gospodarstvu, na približno podobno odgovornih mestih, tudi do desetkrat nižje, ampak mislim tudi na stalno soočenje z javnostjo, s prevzemanjem odgovornosti za stvari, za katere minister osebno ne more biti odgovoren, objektivno pa je odgovoren za cel sistem in včasih je to precej psihološko naporno. Če minister sliši zvečer na televiziji, da je kriv za to, da se je pokvaril nek vijak na operacijski mizi v neki bolnici v Novi Gorici in da je on odgovoren, potem to ni prijetno življenje. Ampak kakorkoli, vsak, ki se tega loti, ve, kaj ga čaka ali pa bi vsaj moral vedeti. In mislim, da velikanska večina dela po najboljših močeh. So pa tudi pri kadrovski sestavi vlade vedno kompromisi. Če imamo koalicijsko vlado, kjer imamo več strank, vsaka stranka pač kadruje oziroma sodeluje v skladu z odgovornostjo, ki so ji jo dali volivci na volitvah.

NOVINARKA: No, da midva ne bova naredila prevelikega ovinka do gorenjskih tem. Jutri se boste, kot že rečeno, srečali z gorenjskimi župani, gospodarstveniki, poslanci, državnimi svetniki, bržkone bo med temami pogovora tudi slab rezultat Gorenjske na prvem javnem razpisu za pridobitev sredstev strukturnih skladov za regionalne razvojne programe. Gorenjske občine so prijavile devetnajst projektov, uspešnih je bilo le šest. Župani si, kot je bilo slišati na seji sveta gorenjske regije, želijo, zahtevajo tesnejše partnersko delovanje države do Gorenjske. Kaj jim lahko obljubite?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, jaz mislim, da iz vladne strani ni problem pripravljenosti na partnersko sodelovanje, je pa treba ob tem upoštevati, da tukaj ne gre za nacionalna sredstva, ker bi

škarje in platno imeli v rokah vlade, ampak gre za evropska sredstva, kjer je pač treba izpolniti enake kriterije po celotni Evropski uniji. Tukaj se napake ali pa recimo nameren spregled nekoga, ki ne bi izpolnjeval pogojev, pa bi vseeno dobil sredstva, tudi materialno kaznujejo. Potem si kaznovan s tem, da pač do teh sredstev država ni upravičena in tisti, ki bi izpolnjeval pogoje, ne more dobiti. Tako da ta kontrola, ki je na nacionalnem nivoju, je pač potrebna, ker to ni zadnja instanca. Projekt mora biti pač pripravljen v skladu z razpisom. Ko gre za regionalne projekte, ko gre za, recimo temu, omejen kolač, je zelo zaželeno tudi sodelovanje, medobčinsko sodelovanje v regiji, kljub temu, da pokrajin, ki bi lahko koordinirale in tudi prijavljale pokrajinske projekte, zaenkrat še nimamo. Imamo pa regionalne razvojne agencije, ki do neke mere lahko to nadomeščajo. Župani pa bi se morali zavedati, da z medsebojnim konkuriranjem za iste projekte, pripeljejo situacijo do tega, da kdo vedno izgubi. Neka vnaprejšnja koordinacija bi bila z naše strani zelo priporočena. Pa še to bi dejal, da si je Slovenija za celotno evropsko finančno perspektivo, od konca letošnjega leta do konca leta 2013, zagotovila na napornih pogajanjih znatna sredstva - štirikrat višja, kot smo jih imeli v prejšnji finančni perspektivi - in da je teh sredstev veliko. Če izpadeš letos z enim projektom, ne pomeni, da je vse izgubljeno. Torej je škoda, če nisi dobil sredstev prej, ker če jih prej dobiš, jih tudi prej uporabiš in prej dajo rezultate. Ampak še vseeno smo na začetku finančne perspektive. Tudi lokalne skupnosti imajo še svež mandat po lokalnih volitvah, mnogi se še niso povsem ujeli in v naslednjih parih letih do konca tega mandata lahko izkoristijo še številne priložnosti. Sredstev je na voljo relativno veliko in izplača se pripraviti dobre programe in jih uskladiti.

NOVINARKA: Še nekaj minut je preostalo za najin pogovor. Omenili ste že pokrajine nekajkrat, številka štirinajst se omenja. Zakaj se zdi oziroma zakaj zagovarjate to kot edino realno?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, jaz osebno, Slovenska demokratska stranka, ki jo vodim - tudi v času, ko je bila opoziciji - in tudi večina drugih parlamentarnih strank, si ne predstavljata regionalizacije Slovenije na način, da bi enostavno v parlamentu izglasovali nek zakon in pometali občine v tri, štiri, pač toliko pokrajin, kot bi se to zdelo iz vidika nekih matematičnih izračunov najbolj idealno. Če bi imeli tak pristop na vseh nivojih, potem najbrž polovica slovenskih občin, ki danes obstajajo, danes ne bi bilo. Če bi imel tudi kdo drug tak pristop, tudi verjetno Slovenije ne bi bilo, ker bi rekli, da je premajhna, da lahko obstaja kot samostojna država. Tako da gre tukaj za nek nujen kompromis med željami, čutenjem, ki se je oblikovalo na terenu, v posamičnih delih Slovenije in med nekimi strokovnimi zahtevami. Če bi upoštevali samo prvo, bi bilo pokrajin najbrž trideset, tudi Gorenjska bi bila po nekaterih hotenjih razdeljena, bi se razdelila na dva, po nekaterih celo na tri dele. Če bi upoštevali samo drugo, bi bilo kar za nekaj številkm manj kot štirinajst. Ampak, kot že rečeno, je treba tukaj iskati dober kompromis in ta kompromis je v tem trenutku zaustavljen na številki štirinajst, kar je tudi okvir, ki ustreza nekaterim evropskim kriterijem, ki jih je tudi treba upoštevati. To je zgornja meja, s katerim gremo še v evropski kriterij.

NOVINARKA: Obisk vlade na Gorenjskem se bo sklenil z dobrodelno nogometno tekmo, pomerili se bosta vladna in ekipa gorenjskih gospodarstvenikov in politikov. Boste sodelovali tudi vi?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Bom. Ampak na prejšnjo temo bi dejal še to, da za Gorenjsko konkretno nastanek oziroma oblikovanje gorenjske pokrajine pomeni ne samo to, da bomo dobili neko institucijo, kjer se bo ena - v Kranju recimo, kjer bo verjetno sedež - odločalo o mnogih stvareh, ampak to pomeni tudi to, da bo na pokrajinsko raven iz državnega proračuna prenesenih sto osem milijonov evrov za opravljanje tekočih nalog na pokrajinskem nivoju in preko triindvajset milijonov evrov za razvojne naloge. O tem se bo odločalo tukaj. Številne stvari, za katere je bilo zdaj treba hoditi v Ljubljano, čakati na odgovore uradništva in jih usklajevati, bo možno uskladiti tukaj. Kar se tiče pa nogometne tekme, se jo veselim, vedno igramo oziroma vedno s takšno tekmo zberemo določena sredstva za humanitarne namene. Po tem kar sem videl danes v Železnikih in okolici ...

NOVINARKA: ... bodo sredstva dobrodošla.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Tako je.

NOVINARKA: Uspešno bivanje oziroma uspešen obisk želim na Gorenjskem in da se konča lepše, kot se je začel.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala, saj vse to, kar smo videli ob tej ujmi, in kar je povzročilo materialno škodo, bomo pač popravili. Lahko smo ob vsem tem veseli, da vsaj po dosedanjih informacijah ni terjala človeških življenj. To pa je tisto, kar je ne nadomestljivo.

NOVINARKA: Tako. Hvala lepa, ker ste si vzeli čas za nas. Hvala lepa za obisk v studiu in, kot že rečeno, prijetno bivanje na Gorenjskem.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala lepa za prijeten pogovor.